مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

دفتر مطالعات اقتصادی

مسلسل: ۲۰۶۵۰ ■ دی ۱۴۰۳

ارزیابی عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید از مردادماه ۱۴۰۰ تا پایان خرداد ماه ۱۴۰۲

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ انتشار:
۱۴۰۳/۱۰/۱

مرکز پژوهش های
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۲۰۶۵۰
کد موضوعی: ۲۲۰

عنوان گزارش:
ارزیابی عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید (از مردادماه ۱۴۰۰ تا پایان خردادماه ۱۴۰۲)

نوع گزارش: طرح/ لایحه ☐ راهبردی ☐ نظارتی ■ پیش نویس قانونی ☐

نام دفتر:
مطالعات اقتصادي (گروه محیط کسب‌وکار و تنظیم گری بخشی)

تهیه و تدوین کنندگان:
احمد مرکزمالمیری، سیدمحمد بهشتی، آرش جعفرپیشه (گروه محیط کسب‌وکار و تنظیم گری بخشی)

اظهارنظرکنندگان:
محسن بابایی، بهزاد دوستی‌سبزی (دفتر مطالعات زیربنایی؛ گروه کشاورزی و توسعه روستایی)

همکار:
محبوبه سلطانی گردفرامرزی (کارشناس خارج مرکز)

ناظران علمی:
میلاد بیگی، سیدمهدی بنی‌طبا

گرافیک و صفحه آرایی:
منیره حاجی محمدی

ویراستار ادبی:
سیده مرضیه موسوی راد

واژه‌های کلیدی:
۱. محیط کسب‌وکار
۲. تولید
۳. حمایت
۴. سرمایه‌گذاری
۵. تسهیلات
۶. مجوز

تاریخ شروع مطالعه:
۱۴۰۳/۱/۱۸

فهرست مطالب

چکیده..... ۶
خلاصه مدیریتی..... ۷
۱. مقدمه..... ۸
۲. بررسی عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید..... ۹
۱-۲. مصوبات مربوط به بنگاه‌های تولیدی..... ۱۰
۲-۲. مصوبات مربوط به قوانین و مقررات..... ۲۱
۳. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری..... ۲۷
منابع و مآخذ..... ۲۸

فهرست جداول

جدول ۱. مصوبات موردی ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در خصوص بنگاه(های) خاص..... ۱۱
جدول ۲. مصوبات عام ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در خصوص بنگاه(های) تولیدی..... ۱۹
جدول ۳. دسته‌بندی موضوعی و آماری مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید مربوط به بنگاه‌های تولیدی..... ۲۰
جدول ۴. مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید راجع به قوانین و مقررات..... ۲۱
جدول ۵. دسته‌بندی موضوعی مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید ناظر بر قوانین و مقررات..... ۲۳
جدول ۶. دسته‌بندی انواع مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید ناظر بر قوانین و مقررات..... ۲۴
جدول ۷. دسته‌بندی انواع مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید ناظر بر استان‌ها..... ۲۵
جدول ۸. دسته‌بندی انواع مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید ناظر بر دستگاه‌های اجرایی..... ۲۶

ارزیابی عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید (از مردادماه ۱۴۰۰ تا پایان خردادماه ۱۴۰۲)

چکیده

گزارش حاضر، دومین گزارش نظارتی مرکز پژوهش‌های مجلس درخصوص عملکرد «ستاد تسهیل و رفع موانع تولید» محسوب می‌شود. در گزارش نخست، عملکرد ستاد مذکور را در ماه‌های پایانی دولت دوازدهم مورد بررسی قرار گرفت (از ابتدای سال ۱۳۹۸ تا پایان تیرماه ۱۴۰۰) و در گزارش پیش‌رو، عملکرد ستاد تسهیل از ابتدای دولت سیزدهم (مردادماه ۱۴۰۱) تا پایان خرداد ۱۴۰۲ ارزیابی شده است.

مصوبات بررسی‌شده ستاد تسهیل، در مجموع ۲۲۰ مورد است که به دو نوع کلی دسته‌بندی شده است:

۱ **مصوبات مربوط به بنگاه‌های تولیدی:** این دسته از مصوبات، به دو گروه مصوبات مربوط به بنگاه‌های خاص و مصوبات عام قابل تفکیک است. یافته‌های پژوهش انجام‌شده نشان می‌دهد، موضوع «تعیین تکلیف بدهی‌های معوق»، در صدر موضوعات مصوبات ستاد با ۱۸ درصد، قرار گرفته است. رتبه دوم، به موضوعات «انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه» و «تأمین مالی»، با ۱۴ درصد اختصاص دارد.

۲ **مصوبات ناظر بر قوانین و مقررات تسهیل‌کننده یا مانع کسب‌وکار:** در بازه زمانی مورد بررسی، حدود یک‌پنجم از مصوبات ستاد تسهیل درخصوص قوانین و مقررات، به «پیگیری اجرای مقررات» اختصاص داشته است.

آسیب‌های شناسایی‌شده در عملکرد ستاد تسهیل در گزارش نظارتی پیشین مرکز پژوهش‌ها، در بررسی بازه زمانی گزارش حاضر، همچنان وجود دارد و اصلاحی در عملکرد ستاد صورت نگرفته است. مهم‌ترین آسیب‌ها در عملکرد ستاد عبارتند از: ۱. مبهم و نامشخص بودن حوزه صلاحیت ستاد تسهیل؛ ۲. مبهم و غیرشفاف بودن سازوکار در دستور کار قرار گرفتن مسائل واحدهای تولیدی در ستاد تسهیل و ۳. استثنا کردن برخی بنگاه‌ها از شمول قوانین و مقررات.

خلاصه مدیریتی

بیان/شرح مسئله

در گزارش پیش‌رو، عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید از مردادماه سال ۱۴۰۱ تا پایان خردادماه سال ۱۴۰۲ مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته است. «کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید» استانی در سال ۱۳۹۴ در همه استان‌های کشور تشکیل شد؛ اما این ستادها به‌موجب ماده (۶۱) الحاقی به «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» (مصوب ۱۳۹۷/۲/۳۰) رسمیت قانونی پیدا کردند.

نقطه نظرات/یافته‌های کلیدی

مشابه با روش گزارش نظارتی نخست مرکز پژوهش‌ها درخصوص ستاد تسهیل و رفع موانع تولید (منتشره در مردادماه سال ۱۴۰۱)، مصوبات ستاد مذکور (در مجموع ۲۲۰ مورد) به دو نوع کلی دسته‌بندی شده است: نخست، «مصوبات مربوط به بنگاه‌های تولیدی» که در راستای تکالیف قانونی ستاد ناظر به چالش‌های بنگاه‌های خاص یا کلیه بنگاه‌ها و عمدتاً در رابطه با تسهیل شرایط مربوط به تأمین مالی از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، به تصویب رسیده است (۱۷۶ مورد). برخی از مصوباتی که در این گروه طبقه‌بندی شده، ناظر به بنگاه خاصی نبوده است (مصوبات عام؛ ۱۸ مورد)؛ اما از آنجاکه به رفع مشکلات واحدهای تولیدی اختصاص داشته‌اند، با عنوان «مصوبات مربوط به بنگاه‌های تولیدی» دسته‌بندی شده‌اند. برخی از مصوبات نیز ناظر به بنگاه‌های خاص بوده‌اند (مصوبات خاص).

براساس بررسی انجام‌شده، رتبه اول مصوبات ناظر بر بنگاه‌های تولیدی ستاد، به موضوع «تعیین تکلیف بدهی‌های معوق» (۱۸ درصد) اختصاص دارد. موضوعات «انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه» و «تأمین مالی»، در رتبه دوم (۱۴ درصد) جای گرفته‌اند. رتبه سوم این دسته از مصوبات ستاد، ناظر به موضوع تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی، تأمین اجتماعی، مالیاتی، ثبتی) با حدود ۸ درصد از مصوبات است. این در حالی است که طبق نتایج گزارش پیشین مرکز پژوهش‌ها راجع به عملکرد ستاد (در بازه زمانی ابتدای سال ۱۳۹۸ تا پایان تیرماه ۱۴۰۰) حدود ۲۵ درصد از «مصوبات مربوط به بنگاه‌های تولیدی» ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، به موضوع «تأمین مالی» اختصاص داشت.

دسته دوم مصوبات ستاد، مصوبات ناظر بر قوانین و مقررات تسهیل‌کننده یا مانع کسب‌وکار است (۲۶ مورد). در بازه زمانی مورد بررسی گزارش حاضر، حدود یک‌پنجم از مصوبات ستاد تسهیل درباره قوانین و مقررات، به «پیگیری اجرای مقررات» اختصاص داشته است. دیگر یافته گزارش، راجع به نسبت میان قوانین و مقررات است. بدین ترتیب که ۲۲ مصوبه ستاد مربوط به مقررات و ۴ مصوبه ناظر بر قوانین است. فعالان اقتصادی در انجام کسب‌وکار بیش از قوانین، با مقررات سروکار دارند و طبعاً موارد در دستور کار ستاد تسهیل نیز بیشتر از جنس مقررات بوده است.

نکته بسیار مهم آن است که آسیب‌های برشمرده‌شده در عملکرد ستاد تسهیل در گزارش نظارتی پیشین مرکز پژوهش‌ها، در بررسی بازه زمانی گزارش حاضر نیز وجود دارد و ازاین‌رو، هیچ تغییر یا اصلاحی در عملکرد ستاد صورت نگرفته است. بدین ترتیب، اساساً در نحوه عملکرد ستاد تسهیل در اواخر دولت دوازدهم و دو سال نخست دولت سیزدهم، تفاوتی مشاهده نمی‌شود. مهم‌ترین این ایرادها به‌شرح زیر است:

اول: حوزه صلاحیت ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، مبهم و نامشخص است. به‌ویژه این ابهام درخصوص تکالیف و وظایف نهادهایی مانند شورای عالی هماهنگی اقتصادی یا صندوق توسعه ملی، کاملاً واضح و مشکل‌ساز است.

دوم: مبهم و غیرشفاف بودن سازوکار در دستور کار قرار گرفتن مشکلات واحدهای تولیدی در ستاد تسهیل، یکی از ایرادها و آسیب‌های اساسی عملکرد ستاد به‌شمار می‌رود. امهال و بخشش جرائم مالیاتی یا بانکی، تعویق یا تعلیق اجرائیه‌های بانکی یا مالیاتی و تخصیص وام به واحدهای تولیدی، امتیازاتی محسوب می‌شوند که فقط برخی بنگاه‌های خاص به‌وسیله طرح مشکل آنها در ستاد، موفق به بهره‌مندی از آنها

می‌شوند. ضروری است سازوکار برخورداری از چنین مزایا و معافیت‌هایی، به نحوی نظام‌مند و منصفانه تدوین و اجرا شود.

سوم: استثنا کردن برخی بنگاه‌ها از شمول قوانین و مقررات، از دیگر ایرادهای عملکرد ستاد تسهیل محسوب می‌شود. برای نمونه، امهال تسهیلات در نظام بانکی منوط به شرایطی است و در صورت عدم رعایت آن شرایط، این امهال چه‌بسا به افزایش بدهی و عدم توان پرداخت مجدد آن در آینده می‌انجامد. یکی از علل افزایش مطالبات غیرجاری در نظام بانکی و بروز تالی فاسدهای آن، ازجمله تورم، چنین رویه‌هایی در تصمیمات و مقرره‌های نهادهایی مانند ستاد تسهیل و رفع موانع تولید است.

چهارم: دسترس‌پذیری محدود ستاد تسهیل برای فعالان کسب‌وکارهای خُرد، کوچک و متوسط و همچنین صاحبان کسب‌وکارهای شهرهای کوچک و مناطق روستایی، از دیگر عوامل عدم کارایی مناسب و قابل انتظار ستاد تسهیل است. گرچه اصلاحات ساختاری مذکور نیازمند هماهنگی‌های سازمانی و نهادی است.

پیشنهاد راهکارهای تقنینی/نظارتی یا سیاستی

گزارش پیش‌رو، گزارشی نظارتی است که در آن تلاش شده، عملکرد یکی از مهم‌ترین نهادهای مرتبط با بهبود کسب‌وکار، مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد. به نظر می‌رسد ارتقای عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، مستلزم تغییر قانونی نیست، بلکه باید رعایت چارچوب قانونی موجود، مورد اهتمام و توجه بیشتر ستاد قرار گیرد.

۱. مقدمه

به‌موجب ماده الحاقی مصوب ۱۳۹۷/۲/۳۰ «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» (مصوب ۱۳۹۴/۲/۱) به دولت اجازه داده شد: «به‌منظور بررسی و اتخاذ تصمیم درخصوص حل‌وفصل مشکلات واحدهای تولیدی، به‌ویژه در موارد مربوط به تکمیل و راه‌اندازی طرح‌های نیمه‌تمام، تأمین مالی، تعیین تکلیف بدهی‌های معوق و همچنین رفع مشکلات مرتبط با محیط زیست، منابع طبیعی و معادن و رفع موانع صادراتی»، ستادی با عنوان «ستاد تسهیل و رفع موانع تولید» به ریاست وزیر صنعت، معدن و تجارت ایجاد کند. همچنین در تبصره این ماده، «کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید» استانی نیز رسمیت قانونی یافتند.

در پژوهش پیش‌رو، به سؤالات زیر پاسخ داده شده است:

۱. عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید درخصوص ایفای وظایف مصرح در ماده (۶۱) «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر...» (مصوبات راجع به تکمیل و راه‌اندازی طرح‌های نیمه‌تمام، تأمین مالی، تعیین تکلیف بدهی‌های معوق و همچنین رفع مشکلات مرتبط با محیط زیست، منابع طبیعی و معادن و رفع موانع صادراتی) به تفکیک چگونه بوده است؟

۲. کدام مشکلات بنگاه‌ها بیشتر در ستاد بررسی شده است؟

۳. کدام‌یک از مفاد قانونی و مقرراتی، موضوع بحث و بررسی در ستاد بوده است؟

گزارش حاضر، دومین گزارش نظارتی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی درخصوص عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید محسوب می‌شود. در گزارش نخست که به بررسی عملکرد ستاد مذکور از ابتدای سال ۱۳۹۸ تا پایان

تیرماه ۱۴۰۰ اختصاص داشت [۱]،[1] عملکرد ستاد تسهیل با اســـتناد به مصوبات ۴۰ جلسه در دسترس در «پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور» (معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری) [۲] در بازه زمانی مذکور، در قالب سه جدول (مصوبات خاص، مصوبات عام و مصوبات ناظر بر قوانین و مقررات) احصا و دسته‌بندی شد. در گزارش حاضر، مصوبات جلسات یکصدوبیست‌ویکم تا یکصدوچهل‌وششم بررسی شده اســـت. به توجه به اینکه مصوبات جلسات یکصدوبیست‌ودوم و یکصدوبیست‌وسوم ادغام شده و مصوبات دو جلسه یکصدوچهل‌وسوم و یکصدوچهل‌وپنجم قابل دسترس نبود، در مجموع مصوبات ۲۳ جلسه ستاد در گزارش حاضر مورد بررسی قرار گرفته است.

ملاک ارزیابی صورت‌گرفته در این پژوهش، متن مصوبات ستاد است. مصوبات ستاد در قالب سه جدول اصلی، مشتمل بر مصوبات مربوط به بنگاه‌های تولیدی (موردی یا خاص و عام) و مصوبات مربوط به قوانین و مقررات، احصا و دسته‌بندی شوند. شایان ذکر است دسته‌بندی‌های گزارش حاضر از موضوع مصوبات، نوع مصوبات و...، مشابه با گزارش پیشین ـ در مواردی با تغییرات اندک ـ است.

گزارش پیش‌رو، مشتمل‌بر دو بخش است. پس از بخش مقدماتی، بخش دوم به بررسی عملکرد ستاد اختصاص‌یافته که شامل دو قسمت است: مصوبات مربوط به بنگاه‌های تولیدی (اعم از مصوبات موردی یا خاص و مصوبات عام) و مصوبات مربوط به قوانین و مقررات. در پایان، جمع‌بندی و نتیجه‌گیری مطالب ارائه شده است.

۲. بررسی عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید

در این بخش، عملکرد ستاد تسهیل با استناد به مصوبات در دسترس از پایان تیرماه ۱۴۰۰ تا پایان خردادماه ۱۴۰۲، در قالب سه جدول (مصوبات خاص، مصوبات عام و مصوبات ناظر بر قوانین و مقررات) احصا و دسته‌بندی شده است. در جداول ۱، ۲ و ۴، مفاد اصلی مصوبات ستاد درج شده و برخی از مصوبات آن بر سیاق گزارش پیشین به شرح زیر حذف شده‌اند:

اول: بسیاری از مفاد مصوب در ستاد، ناظر به مکلف کردن نهادهایی از جمله بانک مرکزی، به ارائه گزارش‌هایی به دبیرخانه ستاد یا ارائه گزارش در جلسه ستاد است که در جداول حذف شده‌اند. گرچه گزارش‌دهی در اجرای وظایف ستاد است، اما با توجه به آنکه مکرراً در مصوبات ستاد بر تکلیف گزارش‌دهی تصریح شده، پرداختن به آنها با توجه به رویکرد این گزارش، امری زاید به نظر می‌رسد. درواقع، دلیل حذف این مورد و موارد دیگر، توجه به کارکردهای اصلی ستاد است.

دوم: پیگیری اجرای مصوبات ستاد در جلسات متعدد، بخش عمده‌ای از مصوبات ستاد را به خود اختصاص داده است. همه پیگیری‌ها و تأکیدات برای اجرای مصوبات در جداول حذف شده است.

سوم: فقط مصوبات صریح حاوی نوعی حمایت از بنگاه‌ها در جدول آمده است. بدین ترتیب، مصوبات کلی مربوط به مساعدت، بدون تصریح خاص، حذف شده‌اند.

چهارم: در مواردی، توصیه‌هایی کلی در مصوبات ستاد مطرح شده است. برای نمونه، الزام بانک مرکزی به اتخاذ «اقدامات پیگیرانه مقتضی» برای جلوگیری از اقدام به کلاهبرداری و تأکید بر اجرای وظایفی که پیشتر در قانون مقرر شده، توصیه‌ای کلی است. نمونه دیگر از این قبیل، بند «۲» مصوبه یکصدوسی‌وهشتمین جلسه ستاد است که دبیرخانه ستاد را مکلف کرده با همکاری معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری، نسبت به

۱. از این پس، «گزارش پیشین».

«بررسی بخشنامه‌ها و مقررات صادره توسط سازمان‌ها و بخش‌های دولتی مرتبط با واحدهای تولیدی و انطباق با قوانین و مقررات بالادستی اقدام و نتیجه به ستاد گزارش شود». بدیهی است که این تکلیف کلان، دشوار و غیرقابل اجرا، صرفاً در حد مصوبه‌ای کلی باقی‌مانده است.

۱-۲. مصوبات مربوط به بنگاه‌های تولیدی

مصوبات مربوط به بنگاه‌های تولیدی، در دو گروه مصوبات خاص که به رفع مشکل یک بنگاه خاص می‌پردازد و گروه مصوبات عام مربوط به مشکلات همه بنگاه‌ها، قابل تفکیک است. مصوبات مندرج در جدول ۱، مصوبات موردی (خاص) بوده که در راستای تکالیف قانونی ستاد ناظر به موارد خاص، به‌ویژه الزام بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری به تأمین مالی برای برخی از بنگاه‌ها، به تصویب رسیده است. مصوبات مندرج در جدول ۴، نیز ناظر به رفع مشکلات عام بنگاه‌های تولیدی است. این مصوبات را می‌توان به‌شرح زیر دسته‌بندی کرد:

۱ الزام نهادهای دولتی به پرداخت مطالبات بنگاه،

۲ الزام بنگاه به پرداخت بدهی،

۳ انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه،

۴ بخشش جرائم (مالیاتی ـ تأمین اجتماعی ـ بانکی)،

۵ بهبود سامانه‌های اطلاعاتی،

۶ تأمین ارز،

۷ تأمین انرژی،

۸ تأمین مالی،

۹ تأمین مواد اولیه،

۱۰ تسهیل اخذ مجوز،

۱۱ تسهیل فروش،

۱۲ تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی ـ مالیاتی ـ ثبتی ـ تأمین اجتماعی)،

۱۳ تعیین تکلیف بدهی‌های معوق،[1]

۱۴ تمهیداتی برای واگذاری،

۱۵ رفع موانع گمرکی،

۱۶ مهلت مالیاتی،

۱۷ زیرساختی.

۱. در «تعیین تکلیف بدهی‌های معوق»، اغلب از طریق تقسیط بدهی، مهلتی برای بدهکار در نظر گرفته می‌شود؛ اما در «انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه» (شماره ۲)، بنگاه مکلف شده که اقداماتی برای بهره‌مندی از سازوکارهای امهال یا تقسیط بدهی انجام دهد.

جدول ۱. مصوبات موردی ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در خصوص بنگاه(های) خاص

ردیف	مصوبه/ مصوبات	موضوع مصوبه	اقدام‌کننده
	جلسه یکصد و بیست و یکم (۱۴۰۰/۴/۲۷)		
۱	مکلف کردن بانک... جهت توقف اقدامات اجرایی علیه دریافت اقساط اجرایی شرکت پرشیان نخل بوشهر	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	بانک صنعت و معدن
۲	مکلف کردن بانک... جهت تأمین مالی شرکت‌های پرشین شیمی‌گستر و ارکان شیمی جنوب توسط بانک صنعت و معدن جهت تامین مواد اولیه خاک فسفات	تأمین مالی	بانک صنعت و معدن
۳	مساعدت شرکت... نسبت به تمدید مهلت قرارداد خرید از شرکت‌های پرشین شیمی‌گستر و ارکان شیمی جنوب از ۱۲ ماه به ۱۸ ماه	تسهیل فروش	شرکت خدمات حمایتی کشاورزی
۴	مکلف کردن بانک... جهت عملیاتی کردن اقدامات لازم جهت تأمین مالی شرکت پلی‌استر آریان بوشهر	تأمین مالی	بانک صنعت و معدن
۵	ارائه برنامه احیا و تولید به کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان بوشهر	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شرکت سیم و کابل بهامین بوشهر
۶	الزام جهت احداث پل عبوری و اجرای پروژه خط انتقال مواد اولیه شرکت سیمان ساروج	زیرساختی	– وزارت نفت – استانداری بوشهر – شرکت سیمان ساروج
۷	الزام جهت اعلام میزان بدهی شرکت سیم و کابل بهامین برای تسویه‌حساب یکجا	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک صنعت و معدن
۸	تأمین سوخت مورد نیاز شرکت سیمان ساروج و تعیین نحوه واگذاری گاز مورد نیاز	تأمین انرژی	وزارت نفت
۹	تکمیل راه دسترسی به معادن جهت تأمین مواد اولیه کارخانه سیمان ساروج	زیرساختی	سازمان ایمیدرو
۱۰	مکلف کردن بانک ... جهت پرداخت ۷۵٪ معادل وجه ریالی تجهیزات آب‌شیرین‌کن شرکت رعد آب جنوب در گمرکات کشور و ۲۵٪ الباقی پس از ترخیص تجهیزات به متقاضی	تأمین مالی	بانک توسعه تعاون
۱۱	مکلف کردن شرکت‌های... جهت اصلاح طرح توجیهی خود و ارائه به کمیته وجوه اداره شده سازمان بنادر	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	– شرکت ارشام دریای جنوب – شرکت قمر خلیج‌فارس
۱۲	الزام مذاکرات با وزارت نفت جهت رفع مشکلات ناشی از واگذاری زمین شرکت صنایع دریایی ایران (صدرا)	تمهیداتی برای واگذاری	شورای عالی صنایع دریایی
۱۳	مکلف کردن استانداری بوشهر به حل‌وفصل مشکلات بین سازمان زمین و مسکن و شرکت صنایع دریایی ایران (صدرا)	تمهیداتی برای واگذاری	استانداری بوشهر
۱۴	تصویب شدن امکان استفاده از مزایای مصوبه جلسه ۵۶ شورای عالی هماهنگی اقتصادی و تقسیط ۶۰ ماه بدهی‌های مالیاتی برای شرکت‌های فریکو، الماس ترنم پاسارگاد، برادران توکلی، سازه‌های سنگین سورنا و فلات کوهرنگ	مهلت مالیاتی	سازمان امور مالیاتی
	جلسه یکصد و بیست و دوم و یکصد و بیست و سوم (۱۴۰۰/۵/۱۷)		
۱۵	هماهنگی جهت فروش گروه ملی فولاد ایران در بورس و پذیرش ضمانت‌نامه بانک ملی	تسهیل فروش	ایمیدرو
۱۶	بررسی و مساعدت برای تأمین خوراک گروه فولاد ملی ایران	تأمین مواد اولیه	وزارت صمت
۱۷	الزام شرکت در کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی نسبت به ادعای ارزی در مورد بیش‌بود یا کمبود کالا درخصوص گروه ملی فولاد ایران	رفع موانع گمرکی	– بانک ملی – بانک مسکن – بانک صنعت و معدن
۱۸	الزام ارجاع پرونده‌های اختلافات بین بانک‌های عامل (ملی، مسکن و صنعت و معدن) و گروه ملی فولاد ایران به کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی	رفع موانع گمرکی	سازمان تعزیرات حکومتی
۱۹	الزام بررسی مجدد کلیه پرونده‌های گروه ملی فولاد ایران از طریق کمیسیون اختلافات گمرکی	رفع موانع گمرکی	گمرک
۲۰	الزام ارجاع پرونده‌های تعزیراتی گروه ... به سازمان تعزیرات حکومتی	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	گروه ملی فولاد ایران
۲۱	عدم مشمولیت محرومیت‌ها و محدودیت‌های ناشی از بدهی‌های غیرجاری تا زمان تعیین تکلیف موضوعات بنگاه‌ها	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	گروه ملی فولاد ایران

ردیف	مصوبه/ مصوبات	موضوع مصوبه	اقدام‌کننده
۲۲	الزام رفع تعلیق کارت بازرگانی گروه ملی فولاد ایران	تسهیل اخذ مجوز	وزارت صمت
۲۳	الزام ارائه تضامین بانک ملی نسبت به سازمان تأمین اجتماعی و سازمان امور مالیاتی جهت امکان تقسیط بدهی‌های گروه ملی فولاد ایران به سازمان‌های موصوف	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک ملی
۲۴	الزام تعیین تکلیف و به‌روزرسانی چک‌های قبلی و نحوه پرداخت بدهی‌ها	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	– ایمیدرو – استانداری خوزستان
۲۵	برگزاری جلسه با بانک‌های (تجارت، ملت، مسکن، کارآفرین، سپه، پاسارگاد، صنعت و معدن، صادرات، ملی) نسبت به نحوه بازپرداخت ارز، بازپرداخت اقساط حداقل پنج‌سال بدون پیش‌پرداخت و اعطای ۱۲ ماه تنفس	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	– بانک ملی – بانک مرکزی
۲۶	امهال ۶ ماه تنفس برای پرداخت اقساط بدهی‌های قبلی گروه ملی فولاد ایران	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	وزارت نیرو
۲۷	تقسیط ۶ماهه بدهی‌های معوقه شرکت نورد و لوله اهواز و توقف اقدامات اجرایی تا زمان تعیین و تکلیف موضوع	تعویق یا تعلیق اجرائیه (تأمین اجتماعی)	سازمان تأمین اجتماعی
۲۸	تقسیط ۸ساله بدهی شرکت نورد لوله اهواز و بخشودگی جرائم در صورت پرداخت به‌موقع اقساط	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	سازمان ایمیدرو
۲۹	الزام عرضه مستمر محصولات تولیدی شرکت... در بورس کالا	تسهیل فروش	شرکت نورد لوله اهواز
۳۰	ابلاغ برنامه تأمین سهمیه آب مزارع شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت‌تپه	تأمین انرژی	– استانداری خوزستان – وزارت نیرو
۳۱	الزام رفع تعهدات ارزی شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت‌تپه جهت ترخیص تجهیزات آن شرکت با همکاری گمرک، دبیرخانه مناطق آزاد و وزارت جهاد کشاورزی	رفع موانع گمرکی	بانک مرکزی
۳۲	پیگیری پرداخت حقوق کارکنان شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت‌تپه از وزارت اقتصاد و سازمان خصوصی‌سازی	الزام نهادهای دولتی به پرداخت مطالبات بنگاه	وزارت کار
۳۳	پیگیری اقدامات لازم برای واگذاری زمین به شهرک صنعتی ۳ و ۵ اهواز و اراضی تعاونی شهر و روستا و ناحیه صنعتی شهدا آبادان و پیگیری مجوز لازم از سازمان ملی زمین و مسکن	تمهیداتی برای واگذاری	– استانداری خوزستان – وزارت راه و شهرسازی
۳۴	اجرای پروژه جاده دسترسی به پل‌های ورودی به آزادراه اهواز– ماهشهر را برای شهرک صنعتی شماره ۵ اهواز	زیرساختی	– استانداری خوزستان – شرکت شهرک‌های صنعتی
۳۵	الزام احداث معبر از راه‌آهن– تقاطع هم‌سطح جهت عبورومرور توسط راه‌آهن و شرکت شهرک‌ها برای شهرک صنعتی شماره ۵ اهواز	زیرساختی	– شرکت شهرک‌های صنعتی – اداره راه‌آهن
۳۶	الزام تسریع در انتقال سند به شرکت شهرک‌های صنعتی برای شهرک صنعتی شماره ۵ اهواز	تمهیداتی برای واگذاری	وزارت جهاد کشاورزی
۳۷	تأمین آب شرب و صنعتی مورد نیاز شهرک صنعتی ۵ اهواز	تأمین انرژی	سازمان آب و فاضلاب
۳۸	الزام تسریع واگذاری ۳۵ هکتار زمین به ناحیه صنعتی سردشت زیدون بهبهان و ۲۸ هکتار به شهرک صنعتی شماره ۲ اهواز	تمهیداتی برای واگذاری	– وزارت جهاد کشاورزی – سازمان منابع طبیعی
۳۹	الزام تمدید قرارداد واگذاری برج IT دزفول	تمهیداتی برای واگذاری	وزارت راه و شهرسازی
۴۰	تأمین برق شهرک‌های صنعتی اهواز ۵، اندیمشک ۲، شوشتر ۲ و مربچه رامهرمز و احداث پست برق	تأمین انرژی	وزارت نیرو
۴۱	پیگیری دریافت سند به نام دولت جهت شهرک صنعتی دزفول ۴	تمهیداتی برای واگذاری	– وزارت جهاد کشاورزی – سازمان منابع طبیعی – اداره ثبت اسناد و املاک
۴۲	الزام احداث خط انتقال آب به ناحیه صنعتی مربچه رامهرمز از محل پساب فاضلاب رامهرمز	تأمین انرژی	سازمان آب و فاضلاب
۴۳	الزام انتقال اسناد به‌صورت مشاعی به نام شرکت شهرک‌ها جهت شهرک‌های صنعتی شماره ۵، شوشتر، کارون و مالمیر ایذه	تمهیداتی برای واگذاری	– شرکت شهرک‌های صنعتی – وزارت جهاد کشاورزی

ردیف	مصوبه/ مصوبات	موضوع مصوبه	اقدام‌کننده
۴۴	الزام بهره‌مندی شرکت آذرآب از شرایط بخشودگی جرائم مندرج در قانون بودجه ۱۴۰۰ مرتبط با سازمان تأمین اجتماعی	بخشش جرائم تأمین اجتماعی	سازمان تأمین اجتماعی
۴۵	الزام پرداخت سهم کارفرما شرکت آذرآب به سازمان تأمین اجتماعی طی ۶ ماه	الزام بنگاه به پرداخت بدهی	وزارت کار
۴۶	الزام آزادسازی ملک بازداشتی شرکت آذرآب، درصورتی‌که شرکت مذکور وثیقه متناسب را جایگزین کند	تعویق یا تعلیق اجرائیه (تأمین اجتماعی)	سازمان تأمین اجتماعی – سازمان ثبت –
۴۷	الزام شرکت... به ارائه برنامه عملیاتی اجرایی مالی مربوط به بازپرداخت بدهی‌های بانکی	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	شرکت آذرآب
۴۸	الزام شرکت... به پرداخت بدهی در سررسید مشخص شده ازسوی بانک‌های تجارت و اقتصاد نوین	الزام بنگاه به پرداخت بدهی	شرکت آذرآب
۴۹	الزام توقف اقدامات اجرایی در تعیین تضامین شرکت آذرآب با اعطای ۱۲ ماه تنفس و تقسیط پنج‌ساله بدهی شرکت مذکور	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	بانک‌های عامل
۵۰	الزام صورت پذیرفتن شیوه بازپرداخت ارز به بانک توسعه صادرات با همکاری بانک مرکزی	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک کشاورزی
۵۱	الزام برای رفع بدهی مالیاتی شرکت آذرآب و وصول آن از کارفرمای شرکت آذرآب	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	سازمان امور مالیاتی
۵۲	الزام بخشودگی جرائم در صورت پرداخت اقساط بدهی مالیاتی شرکت آذرآب برابر قوانین مقررات در زمان تسویه	بخشش جرائم مالیاتی	سازمان امور مالیاتی
	جلسه صد و بیست و چهارم (۱۴۰۰/۰۶/۰۶)		
۵۳	تعیین تکلیف تسهیلات ارزی برای شرکت لایه سبحان شرق براساس مصوبه ستاد اقتصادی دولت	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک تجارت
۵۴	مکلف کردن واحد... به ارائه برنامه عملیاتی آتی تولید و برنامه مالی بدهی‌های بانکی به کارگروه تسهیل استان خراسان شمالی	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شرکت لایه سبحان شرق
۵۵	الزام پرداخت سرمایه در گردش با ۱۲ ماه تنفس با تقسیط بدهی ۵ ماهه بدون پیش پرداخت به شرکت لایه سبحان شرق	تأمین مالی	بانک صنعت و معدن
۵۶	مکلف کردن واحد... نسبت به راه‌اندازی ظرف یک ماه پس از دریافت سرمایه در گردش	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شرکت لایه سبحان شرق
۵۷	مکلف کردن واحد... به ثبت درخواست جهت بهره‌مندی از مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی در سامانه ستاد تسهیل	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شرکت لایه سبحان شرق
۵۸	الزام تقسیط ۱۲ماهه اصل بدهی شرکت لایه سبحان شرق و بخشودگی جرائم در صورت امکان	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	سازمان تأمین اجتماعی
۵۹	مکلف کردن واحد... به ارائه اسناد مورد نیاز را جهت تأمین مالی به بانک آینده	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شرکت آذین فورج
۶۰	بررسی و پرداخت تسهیلات لازم به طرح شرکت آذین قورج	تأمین مالی	بانک آینده
۶۱	الزام دریافت مجوز ارائه تسهیلات به شرکت آلومینای ایران	تأمین مالی	وزارت اقتصاد
۶۲	الزام پرداخت تسهیلات به شرکت فولاد کیمیا صبا جهت استقرار ماشین‌آلات	تأمین مالی	بانک صنعت و معدن
۶۳	مکلف کردن واحد... به ارائه طرح توجیهی به صمت و بانک سپه	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	کاشی سمنگان
۶۴	الزام تأمین منابع مورد نیاز طرح کاشی سمنگان با هماهنگی صندوق توسعه ملی	تأمین مالی	بانک سپه
۶۵	مکلف کردن واحد... به ارائه طرح واجد شرایط تسهیلات بانکی به جهاد کشاورزی	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	گلخانه دوین
۶۶	الزام پرداخت تسهیلات برای طرح پس از تأیید طرح گلخانه ۱۰۰ هکتاری دوین	تأمین مالی	بانک کشاورزی
۶۷	الزام تقسیط چهارساله بدهی بانکی هتل... با تنفس یک‌ساله	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک گردشگری
۶۸	الزام اضافه شدن مدت دوران تأمین مالی تسهیلات اعطایی به هتل... به مدت پنج‌ساله	تأمین مالی	صندوق توسعه ملی
۶۹	تجدید ارزیابی وثایق هتل... توسط کارشناس رسمی مرضی‌الطرفین و آزاد نمودن مازاد وثایق ترهینی در بانک اعم از محل اجرای طرح و سایر وثایق خارج از طرح	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	بانک گردشگری

ردیف	مصوبه/ مصوبات	موضوع مصوبه	اقدام‌کننده
	جلسه یکصد و بیست و هفتم (۱۴۰۰/۱۱/۳۰)		
۷۰	الزام شماره‌گذاری ۴۰۰۰ خودرو نیسان دیزل رسوبی در پارکینگ شرکت زامیاد جهت تحویل به موقع خریداران	تسهیل اخذ مجوز	پلیس راهور
۷۱	اعلام برخی شرکت‌ها[1] ازسوی کارگروه‌های استان تهران، البرز، خراسان رضوی و خوزستان برای بهره‌مندی از مزایای تعیین شده در مصوبه شماره ۵۶ شورای هماهنگی اقتصادی	مهلت مالیاتی	سازمان امور مالیاتی
	جلسه یکصد و بیست و هشتم (۱۴۰۰/۱۲/۱۷)		
۷۲	الزام به تعویق اجرائیه صادره، تا زمان صدور حکم قطعی دیوان عدالت اداری	تعلیق یا تعویق اجرائیه (تأمین اجتماعی)	سازمان تأمین اجتماعی
۷۳	الزام تحویل بار ورودیه شرکت مهندسی فکور صنعت تهران به‌منظور استمرار شرکت مزبور با اخذ ضمانت	تأمین مواد اولیه	ایمیدرو
	جلسه یکصد و بیست و نهم (۱۴۰۱/۱/۲۳)		
۷۴	الزام توقف کلیه محدودیت‌های بانکی و اجرائیه‌های صادره علیه کارخانه سیمان دهلران	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	بانک ملت
۷۵	ارزیابی مجدد وثایق طرح کارخانه سیمان دهلران و آزاد کردن وثایق مازاد	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک ملت
۷۶	مکلف بودن کارخانه نسبت به تکمیل و افتتاح پروژه تا پایان آبان‌ماه	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	کارخانه سیمان دهلران
	جلسه یکصد و سی‌ام (۱۴۰۱/۱/۳۱)		
۷۷	مکلف کردن بانک ملی پس از تملیک ملک معرفی شده ازسوی گروه صنعتی تدین، با اعطای یک‌سال تنفس نسبت به تقسیط مانده بدهی طی پنج‌سال	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک ملی
۷۸	الزام موافقت با انتقال چهار قسط از بدهی گروه صنعتی تدین به پایان دوره	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	هیئت‌امنای حساب ذخیره ارزی
۷۹	بررسی و پرداخت تسهیلات مورد نیاز گروه صنعتی تدین هم‌زمان با تعیین تکلیف بدهی	تأمین مالی	بانک ملی
۸۰	مکلف کردن واحد... به پرداخت ۵۰۰ میلیون ریال به عنوان بخشی از بدهی به بانک رفاه	الزام بنگاه به پرداخت بدهی	گلخانه دیانا
۸۱	الزام توقف مزایده وثایق شرکت گلخانه و تجدید ارزیابی وثایق جهت آزاد نمودن ملک مذکور	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	بانک رفاه
۸۲	الزام انعقاد قرارداد امهال و تنظیم تفاهم‌نامه با شرکت توسعه خدمات زیربنایی پارس	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک اقتصاد نوین
۸۳	الزام پرداخت ۱۰ میلیارد تومان به بانک اقتصاد نوین برای انعقاد قرارداد امهال و تنظیم تفاهمنامه	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	شرکت توسعه خدمات زیربنایی پارس
۸۴	الزام تعیین تکلیف مبلغ پرداخت سود برای گروه صنعتی توفیقی داریان	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	وزارت صمت
	جلسه یکصد و سی و دوم (۱۴۰۱/۰۴/۱۲)		
۸۵	الزام توقف کلیه اقدامات اجرایی علیه شرکت صنایع چاپ و بسته‌بندی مرکزی تهران تا اجرای کامل مصوبات ستاد	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	بانک کشاورزی
۸۶	مکلف کردن واحد... به ارائه برنامه احیای تولید و ساماندهی مالی به کارگروه تسهیل (استان مرکزی)	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شرکت صنایع چاپ و بسته‌بندی مرکزی تهران
۸۷	الزام شماره‌گذاری ۱۰ دستگاه خودروی تولیدی شرکت صنعتی برلیانس ارس	تسهیل اخذ مجوز	پلیس راهور
۸۸	الزام شماره‌گذاری خودرو های رسوبی شرکت زامیاد وفق نامه وزارت صمت	تسهیل اخذ مجوز	پلیس راهور
۸۹	الزام افزایش مهلت پرداخت مالیاتی برخی شرکت‌ها[2] با در نظر گرفتن مصوبات جلسه ۵۶ شورای عالی هماهنگی اقتصادی	مهلت مالیاتی	سازمان امور مالیاتی

۱. شرکت‌های تولیدی فرزین، آسیا بهین برق، شتاب کار، کشت و صنعت نیشکر فارابی و فولاد کاویان شرق آسیا.
۲. شرکت‌های هیدرو اطلس، کارخانجات نورد و لوله صفا، سهند خمین، پوشین بام شرق، میلاد شرق و دیزل سنگین ایران.

ردیف	مصوبه/ مصوبات	موضوع مصوبه	اقدام‌کننده
	جلسه یکصد و سی و سوم (۱۴۰۱/۰۶/۱۲)		
۹۰	الزام افزایش مهلت پرداخت مالیاتی برخی شرکت‌ها[1] با عنایت به مزایای مصوبه جلسه ۵۶ شورای عالی هماهنگی اقتصادی	مهلت مالیاتی	سازمان امور مالیاتی
	جلسه یکصد و سی و چهارم (۱۴۰۱/۰۶/۲۳)		
۹۱	لحاظ و کارسازی مابه‌التفاوت نرخ ارز پرداختی به شرکت گلدستون بابت تسویه اصل تسهیلات دریافتی از بانک ملی (استان اردبیل)	تأمین ارز	بانک مرکزی
۹۲	مکلف کردن شرکت... به بازپرداخت ۲ میلیارد تومان پیش پرداخت و اقساط ماهیانه ۱ میلیارد تومان تا تسویه کامل دیون به بانک ملی ازسوی شرکت	الزام بنگاه به پرداخت بدهی	شرکت آرناویل تایر
۹۳	مکلف کردن شرکت... به ارائه برنامه راه‌اندازی و تولید به کارگروه تسهیل لرستان	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	مخملکوه باختر
۹۴	الزام امهال بدهی شرکت مخملکوه باختر بدون پیش‌دریافت با تنفس ۶ ماه و اقساط ۵۴ ماه	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک ملی
۹۵	الزام بخشش جرائم تأخیر (۶ درصد) مخملکوه باختر پس از تسویه کامل بدهی	بخشش جرائم بانکی	بانک ملی
۹۶	مکلف کردن شرکت... به ترهین مازاد ارزش وثایق و تحکیم وثایق نزد بانک ملی	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	مخملکوه باختر
۹۷	الزام سرشکن کردن و دریافت اقساط سررسید شده بدهی ارزی مخملکوه باختر به سایر اقساط سررسید نشده	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک ملی
۹۸	الزام اعطای تسهیلات به مخملکوه باختر جهت خرید و واردات ماشین‌آلات و تسهیلات سرمایه در گرد پس از نصب ماشین‌آلات	تأمین مالی	بانک ملی
۹۹	الزام شماره‌گذاری ۱۰ دستگاه خودرو تولیدی شرکت برلیانس ارس	تسهیل اخذ مجوز	پلیس راهور
۱۰۰	ارسال شماره شاسی خودروهای دپو شده مورد تأیید در پارکینگ شرکت زامیاد به سازمان حفاظت محیطزیست	بهبود سامانه‌های اطلاعاتی	وزارت صمت
۱۰۱	ارسال شماره شاسی خودروهای اعلامی توسط صمت پس از اخذ تعهدات لازم به پلیس راهور جهت شماره‌گذاری	بهبود سامانه‌های اطلاعاتی	سازمان حفاظت محیط زیست
۱۰۲	الزام شماره‌گذاری خودروهای رسوب شده زامیاد در لیست ارسالی از سازمان حفاظت محیطزیست	تسهیل اخذ مجوز	پلیس راهور
	جلسه یکصد و سی و ششم (۱۴۰۱/۰۷/۲۶)		
۱۰۳	الزام اصلاح قرارداد با برخی شرکت‌های[2] برداشت سنگ‌آهن بر مبنای نرخ ارز سال ۱۳۹۳ در چارچوب مقررات و صرفه صلاح دولت و بخش خصوصی	تسهیل فروش	ایمیدرو
۱۰۴	الزام تحویل بار ورودی برخی شرکت‌ها به‌منظور استمرار تولید	تأمین مواد اولیه	ایمیدرو
۱۰۵	طرح و بازبینی درخواست مستندات شرکت نسله ایران درخصوص مغایرت ارزش اظهارنامه صادراتی با درآمد واقعی حاصل از صادرات	رفع موانع گمرکی	گمرک
۱۰۶	الزام توقف اقدامات اجرایی ناشی از مغایرت ارزش اظهارنامه‌های صادراتی نسله ایران تا زمان تعیین و تکلیف گمرکی	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	– بانک مرکزی – گمرک – وزارت صمت
۱۰۷	الزام تخصیص و تأمین ارز ثبت سفارش‌های معوق نسله ایران جهت واردات مواد اولیه	تأمین ارز	وزارت بهداشت
	جلسه یکصد و سی و هشتم (۱۴۰۱/۰۸/۲۴)		
۱۰۸	مکلف کردن شرکت... به پرداخت بدهی به همراه جرائم به بانک سپه	الزام بنگاه به پرداخت بدهی	مخملبافت آرتا
۱۰۹	مکلف کردن بانک سپه نسبت به اقاله وثیقه تحت تملک به شرکت پس از دریافت مانده بدهی	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	بانک سپه
۱۱۰	محاسبه میزان یارانه سود تسهیلات اعطایی سهم دولت به شرکت شیرآلات آویسا نامی	تأمین مالی	بانک تجارت
۱۱۱	مکاتبه و پیگیری اختصاص یارانه سود تسهیلات اعطایی سهم دولت به شرکت شیرآلات ... از سازمان برنامه و بودجه	تأمین مالی	استانداری اردبیل
۱۱۲	الزام اختصاص یارانه سود تسهیلات اختصاص‌یافته به شرکت شیرآلات...	تأمین مالی	سازمان برنامه و بودجه

۱. شرکت‌های زرافشان کاران، پیشتازان فناوری طاها، بافت آزادی، لیوار و جاوید ایران.
۲. شرکت‌های توسعه فرآوری صنایع و معادن ماهان سیرجان، مهندسی فکور صنعت تهران و توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه.

ردیف	مصوبه/ مصوبات	موضوع مصوبه	اقدام‌کننده
۱۱۳	الزام امهال مانده بدهی شرکت شیرآلات... با ۷/۵ درصد و دوره تنفس ۶ ماه و اقساط ۶۰ ماه	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک تجارت
۱۱۴	الزام بخشش تأخیر (۶درصد) شیرآلات آویسا نامی بعد از تسویه مانده بدهی	بخشش جرائم بانکی	بانک تجارت
۱۱۵	پیگیری دریافت مابقی تسهیلات پست‌بانک برای طرح خوشه طلای ناب ساوالان	تأمین مالی	استانداری اردبیل
جلسه یکصد و سی و نهم (۱۴۰۱/۰۹/۸)			
۱۱۶	مکلف کردن شرکت... به ارائه برنامه مالی از هزینه‌های انجام شده و میزان منابع مورد نیاز جهت تکمیل پروژه مگنت بلاروس	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شرکت کیسون
۱۱۷	الزام تمدید، اجرا و استفاده از حد اعتباری سرمایه در گردش شرکت کیسون با اخذ مستندات از شرکت	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	بانک تجارت
۱۱۸	مکلف کردن شرکت... به تعیین تکلیف معوقات تسهیلات نزد بانک‌های تجارت و پارسیان	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	شرکت کیسون
۱۱۹	الزام پرداخت تسهیلات به شرکت کیسون یا مشارکت جهت تکمیل پروژه مگنت بلاروس	تأمین مالی	صندوق توسعه ملی
۱۲۰	الزام تمدید یک‌ساله تسهیلات ارزی شرکت کیسون	تأمین ارز	بانک توسعه صادرات
۱۲۱	مکلف کردن شرکت... به واریز مبلغ توافق شده به بانک آینده	الزام بنگاه به پرداخت بدهی	شرکت کیسون
۱۲۲	الزام تقسیط تسهیلات شرکت کیسون طی ۴۸ماه و جایگزین کردن چک برگشتی شرکت کیسون	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک آینده
۱۲۳	الزام افزایش مهلت پرداخت مالیاتی برخی شرکت‌ها[1] با در نظر گرفتن مصوبات جلسه ۵۶ شورای عالی هماهنگی اقتصادی	مهلت مالیاتی	سازمان امور مالیاتی
جلسه یکصد و چهلم (۱۴۰۱/۰۹/۲۲)			
۱۲۴	مکلف کردن شرکت... به ارائه قراردادهای منعقده با وزارت کشور به بانک سرمایه و تحکیم وثایق نزد بانک سرمایه	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شرکت آکیادویچ
۱۲۵	الزام امهال مانده بدهی شرکت آکیادویچ با دوره تنفس ۶ ماه و اقساط ۵۴ ماه (آذربایجان‌شرقی)	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک سرمایه
۱۲۶	الزام بخشودگی جرائم شرکت آکیادویچ در چارچوب دستورالعمل نحوه امهال مطالبات مؤسسات اعتباری	بخشش جرائم بانکی	بانک سرمایه
۱۲۷	الزام صدور ضمانت‌نامه بانکی برای شرکت آکیادویچ	تأمین مالی	بانک تجارت
۱۲۸	الزام توقف اقدامات اجرایی و محدودیت‌های بانکی علیه شرکت آکیادویچ	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	بانک شهر
۱۲۹	مکلف کردن شرکت... به ارائه برنامه اجرای تکمیل طرح به کارگروه تسهیل استان خوزستان	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	کیان سپهر نصر
۱۳۰	بررسی واگذاری حق بهره‌برداری زمین در شهرک صنعتی دزفول ۲ به شرکت کیان سپهر نصر	تمهیداتی برای واگذاری	شرکت شهرک‌های صنعتی خوزستان
جلسه یکصد و چهل و یکم (۱۴۰۲/۱۰/۱۴)			
۱۳۱	مکلف کردن شرکت... به ارائه برنامه راه‌اندازی طرح و هزینه‌های انجام شده به کارگروه استان کرمانشاه و بانک توسعه تعاون	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	ذوب‌آهن و نورد شهدای کرمانشاه
۱۳۲	الزام پرداخت تسهیلات جهت اتمام فاز ۱ پروژه بصورت ۳۰ درصد آورده متقاضی و ۷۰ درصد منابع بانک	تأمین مالی	بانک توسعه تعاون
۱۳۳	الزام تمدید دوران تسهیلات شرکت ذوب‌آهن و نورد شهدای کرمانشاه به مدت یک سال	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک توسعه تعاون
۱۳۴	مکلف کردن شرکت... به ترخیص ماشین‌آلات، رفع تعهد ارزی و ارائه برنامه آتی و اسناد حمل به بانک صنعت و معدن	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شرکت ایمان سرم
۱۳۵	الزام بررسی برنامه دریافتی از ایمان سرم و ارائه پیشنهاد به صندوق توسعه ملی جهت اعمال تنفس برای بازپرداخت تسهیلات	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک صنعت و معدن

۱. شرکت‌های کار و تجارت فردا، جاوید ایران و سهند ثابت.

ردیف	مصوبه/ مصوبات	موضوع مصوبه	اقدام‌کننده
۱۳۶	الزام مساعدت در ارائه تنفس بازپرداخت اقساط شرکت ایمان سرم	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	صندوق توسعه ملی
۱۳۷	الزام ارائه برنامه آتی بنگاه به بانک صنعت و معدن	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	ایلیا سبز
۱۳۸	الزام ارائه تنفس به شرکت ایلیا ذرت سبز به‌منظور بازپرداخت اقساط	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	صندوق توسعه ملی
۱۳۹	الزام اعمال تنفس و تقسیط به شرکت ایلیا ذرت سبز، تجدید ارزیابی وثایق و آزادسازی وثایق مازاد	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک صنعت و معدن
۱۴۰	مکلف کردن شرکت... به ارائه برنامه راه‌اندازی پروژه و بدهی به دستگاه‌ها به کارگروه استان کرمانشاه	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	کیمیا ورزان مهر غرب
۱۴۱	الزام معرفی طرح جایگزین مناسب کاغذ غرب به همراه برنامه اجرای پروژه	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شستا
۱۴۲	الزام تعیین تکلیف بدهی‌های شرکت کاغذ غرب (وابسته به شستا)	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک سپه
۱۴۳	الزام ارائه برنامه اجرای طرح صنایع کاغذ بسته‌بندی بیستون تأمین به کارگروه استان کرمانشاه و بانک رفاه	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شستا
۱۴۴	الزام پرداخت تسهیلات درخواستی شستا برای صنایع کاغذ بسته‌بندی بیستون تأمین	تأمین مالی	بانک رفاه
۱۴۵	الزام ایجاد زیرساخت برق صنایع کاغذ بسته‌بندی بیستون تأمین (وابسته به شستا)	تأمین انرژی	وزارت نیرو
	جلسه یکصد و چهل و دوم (۱۴۰۲/۱۱/۲۴)		
۱۴۶	الزام ارائه برنامه احیا و تداوم تولید به کارگروه استان تهران و ترهین مازاد ارزش وثایق نزد بانک‌های سپه و آینده	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	برید نوش گوار
۱۴۷	الزام امهال مانده بدهی شرکت... بدون پیش‌دریافت و با اقساط ۴۸ ماه	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	– بانک سپه – بانک آینده
۱۴۸	الزام بخشش جرائم تأخیر (۶ درصد) شرکت برید نوش‌گوار	بخشش جرائم بانکی	– بانک سپه – بانک آینده
۱۴۹	الزام توقف اقدامات اجرایی و محدودیت‌های شرکت... پس از راه‌اندازی مجدد شرکت	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	بانک تجارت
۱۵۰	الزام مساعدت در ترخیص ۲۷۰۰ متر مربع موکت خریداری شده توسط مجتمع گردشگری گران میراث رشیدیه	رفع موانع گمرکی	گمرک
۱۵۱	الزام فراهم کردن امکان تمدید ثبت سفارش واردات کالای فن‌کویل برای شرکت کار و اندیشه در صورت تأیید بانک عامل	تسهیل اخذ مجوز	وزارت صمت
۱۵۲	الزام تمدید ثبت سفارش به میزان کالای وارد شده به گمرک	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شرکت کار و اندیشه
۱۵۳	الزام صدور کد رهگیری پس از تمدید ثبت سفارش شرکت کار و اندیشه	تسهیل اخذ مجوز	بانک مرکزی
۱۵۴	الزام ترخیص کالای شرکت کار و اندیشه پس از صدور کد رهگیری توسط بانک مرکزی	رفع موانع گمرکی	گمرک
۱۵۵	الزام جایگزینی شرکت کاوه خودرو به‌جای سایپا دیزل جهت ثبت ترخیص مواد اولیه	رفع موانع گمرکی	وزارت صمت
	جلسه یکصد و چهل و چهارم (۱۴۰۱/۱۰/۲۳)		
۱۵۶	درخواست امهال بدهی خود نزد بانک کشاورزی بدون پرداخت ۷/۵ درصد و ارائه برنامه واحد جهت توسعه اشتغال و سودآوری همراه با تحکیم وثایق	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	-
۱۵۷	الزام امهال بدهی غیرجاری آقای... بدون دریافت پیش‌پرداخت	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک کشاورزی
۱۵۸	الزام اعطای تسهیلات جدید به آقای...	تأمین مالی	بانک کشاورزی
۱۵۹	الزام ارائه برنامه احیا، تداوم فعالیت و طرح توجیهی دریافت تسهیلات جدید به بانک ملی و دبیرخانه ستاد	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	گلدخت زرین
۱۶۰	الزام بازدید از محل طرح و ارائه گزارش به صمت و بانک ملی جهت تأیید امهال مانده بدهی تسهیلات شرکت	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	وزارت کار

ردیف	مصوبه/ مصوبات	موضوع مصوبه	اقدام‌کننده
۱۶۱	الزام امهال مانده بدهی شرکت گلدخت زرین با دریافت ۷/۵ درصد پیش‌دریافت با دوره تنفس ۶ ماه و اقساط ۵۴ ماه	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک ملی
۱۶۲	الزام بخشش جرائم تأخیر (۶ درصد گلدخت زرین) بعد از تسویه کامل بدهی	بخشش جرائم بانکی	بانک ملی
۱۶۳	مکلف کردن بانک ملی نسبت به اقدام برای آزادسازی وثایق مازاد بر بدهی شرکت... تا شرکت نسبت به دریافت تسهیلات جدید از سایر بانک‌ها اقدام نماید	تأمین مالی	بانک ملی
۱۶۴	بررسی ورود ماشین‌آلات خط تولید به منطقه و انعکاس نتیجه به بانک کارآفرین و بانک مرکزی	رفع موانع گمرکی	سازمان منطقه آزاد اروند
۱۶۵	الزام تعیین سازوکار محاسبه مابه‌التفاوت نرخ ارز مبادله‌ای با نرخ ارز روز جهت ورود ماشین‌آلات منطقه آزاد اروند	تأمین ارز	– بانک مرکزی – بانک کارآفرین
۱۶۶	مکلف کردن شرکت... به رفع تعهد ارزی شرکت بابت ۳ فقره ثبت سفارش و ماشین‌آلات	الزام بنگاه به پرداخت بدهی	پیچ‌گستر اروند
	جلسه یکصد و چهل و ششم (۱۴۰۲/۱۰/۲۳)		
۱۶۷	مکلف کردن شرکت... به ارائه برنامه راه‌اندازی و توسعه‌ای به همراه امکانات واحد به ستاد تسهیل	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	شرکت الکترو استیل
۱۶۸	الزام صدور مجوز لازم اجاره سوله‌های وزارت جهاد کشاورزی به شرکت الکترو استیل	تمهیداتی برای واگذاری	وزارت جهاد کشاورزی
۱۶۹	الزام واگذاری ۳۲ هکتار زمین به شرکت الکترواستیل با دریافت ۵٪ وجه زمین و اقساط ۶۰ماه	تمهیداتی برای واگذاری	شرکت شهرک‌های صنعتی
۱۷۰	الزام امهال تسهیلات دریافتی شرکت الکترو استیل به مبلغ ۱۱۴۳۱ میلیون ریال به مدت ۱۸ ماه	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	بانک‌های عامل[1]
۱۷۱	الزام پرداخت طلب شرکت الکترو استیل	الزام نهادهای دولتی به پرداخت مطالبات بنگاه	سازمان امور مالیاتی
۱۷۲	الزام تأمین ورق و مواد پتروشیمی مورد نیاز شرکت الکترو استیل به‌صورت خرید اعتباری	تأمین مواد اولیه	– ایمیدرو – پتروشیمی ایران
۱۷۳	الزام تخصیص تسهیلات برای نوسازی شرکت الکترو استیل	تأمین مالی	ایدرو
۱۷۴	الزام پرداخت سرمایه ثابت و در گردش مورد نیاز شرکت الکترو استیل در طی چهار سال	تأمین مالی	– صندوق توسعه ملی – بانک‌های عامل[2]
۱۷۵	الزام افزایش سهمیه ورق گالوانیزه و سرد شرکت جهان‌افروز	تأمین مواد اولیه	وزارت صمت
۱۷۶	الزام اختصاص سرمایه ثابت و سرمایه در گردش به طرح شرکت جهان‌افروز	تأمین مالی	وزارت صمت

۱. بانک‌های صادرات، ملی، ملت، توسعه تعاون، رفاه، تجارت، سامان، پاسارگاد و صنعت و معدن.
۲. **همان**.

جدول ۲. مصوبات عام ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در خصوص بنگاه(های) تولیدی

ردیف	مصوبه / مصوبات	موضوع مصوبه	اقدام‌کننده
	جلسه یکصد و بیست و یکم (۱۴۰۰/۴/۲۷)		
۱	الزام اعلام برنامه دقیق قطع برق مشترکین به استانداری‌های سراسر کشور	زیرساختی	وزارت نیرو
	جلسه یکصد و بیست و دوم و یکصد و بیست و سوم (۱۴۰۰/۵/۱۷)		
۲	الزام اعمال مالکیت اراضی موجود در مسیر جاده پیشنهادی معادن استان خوزستان	زیرساختی	– وزارت جهاد کشاورزی – ثبت اسناد و املاک خوزستان
۳	الزام رفع کمبود شهرک‌های صنعتی خوزستان	تأمین انرژی	سازمان آب و فاضلاب
۴	مکلف کردن بانک‌های عامل مرتبط به تعیین و تکلیف واحدهای تحت تملک شبکه بانکی	تمهیداتی برای واگذاری	شبکه‌بانکی
	جلسه یکصد و بیست و ششم (۱۴۰۰/۱۰/۰۴)		
۵	الزام برگزاری جلسه با کلیه بانک‌های عامل و گزارش سهم‌های قانونی اختصاص‌یافته توسط هر بانک برای بخش‌های مختلف جهت ارائه به معاون اول رئیس‌جمهور	تأمین مالی	بانک مرکزی
	جلسه یکصد و بیست و هفتم (۱۴۰۰/۱۱/۳۰)		
۶	الزام ارسال بر خط اطلاعات تیراژ موتورسیکلت	بهبود سامانه‌های اطلاعاتی	وزارت صمت
۷	الزام ارسال بر خط کلیه اطلاعات از اسقاط تا شماره‌گذاری به پلیس راهور	بهبود سامانه‌های اطلاعاتی	ستاد حمل‌ونقل سوخت کشور
۸	الزام اعلام مدل سال موتورسیکلت و شرکت زامیاد در ابتدای اسفند هر سال توسط پلیس راهور	تسهیل فروش	پلیس راهور
	جلسه یکصد و بیست و نهم (۱۴۰۱/۱/۲۳)		
۹	الزام مکان‌یابی فضای مناسب در شرق و شمال شرق تهران برای تولیدکنندگان بتن جهت ادامه فعالیت	زیرساختی	دستگاه‌های اجرایی تهران
۱۰	الزام موافقت با تمدید پروانه بهره‌برداری تولیدکنندگان بتن شرق و شمال شرق تهران تا هنگام جابه‌جایی	تسهیل اخذ مجوز	سازمان حفاظت محیط‌زیست
	جلسه یکصد و سی و سوم (۱۴۰۱/۰۶/۱۲)		
۱۱	الزام در دستور کار قرار دادن موضوعات مربوط به تأمین منابع مالی به‌منظور تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام و سرمایه مورد نیاز واحدهای تولیدی	تأمین مالی	– سازمان برنامه و بودجه – بانک مرکزی
۱۲	الزام رفع کلیه محدودیت‌های ایجاد شده ناشی از تأمین ارز و تعهدات ارزی ماشین‌آلات و تجهیزات خط تولید تا زمان تعیین و تکلیف	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی)	بانک‌های عامل
	جلسه یکصد و سی و پنجم (۱۴۰۱/۰۹/۰۵)		
۱۳	الزام جمع‌آوری اطلاعات مربوط به استانداردهای جهانی و داخلی انواع ماشین‌آلات معدنی، راه‌سازی و ساختمانی وارداتی و ارسال آن به سازمان استاندارد و صمت	تسهیل اخذ مجوز	خانه معدن ایران
۱۴	بررسی اطلاعات فرستاده از خانه معدن برای هر ماشین‌آلات معدنی، راه‌سازی و ساختمانی از هر نشان تجاری و در صورت تأیید انعکاس به گمرک و خانه معدن	تسهیل اخذ مجوز	سازمان ملی استاندارد
۱۵	الزام انجام آزمایشات لازم و تأیید استاندارد مربوط به ماشین‌آلات معدنی، راه‌سازی و ساختمانی که اطلاعات استاندارد آنها موجود نیست ظرف ۲۰ روز	تسهیل اخذ مجوز	سازمان ملی استاندارد
۱۶	الزام فراهم شدن امکان ثبت اطلاعات واحدهای تملک شده بانک‌های خصوصی علاوه بر بانک‌های دولتی در سامانه (سیمپا)	بهبود سامانه‌های اطلاعاتی	– وزارت اقتصاد – بانک مرکزی
	جلسه یکصد و سی و نهم (۱۴۰۱/۰۹/۸)		
۱۷	الزام راه‌اندازی فرایند سیستمی درج تأییدیه محصولات تولیدی داخل کشور (توسط سازمان استاندارد)	بهبود سامانه‌های اطلاعاتی	وزارت صمت
۱۸	الزام تأسیس آزمایشگاه‌های تخصصی چراغ‌های مورد مصرف و نصب شده در موتورسیکلت	زیرساختی	وزارت صمت

در جدول ۳، تعداد و درصد مصوبات ۱۷ گانه ستاد تسهیل در مورد مصوبات عام و خاص مربوط به بنگاه‌های تولیدی درج شده است.

جدول ۳. دسته‌بندی موضوعی و آماری مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید مربوط به بنگاه‌های تولیدی

ردیف	موضوع	تعداد	درصد
۱	تعیین تکلیف بدهی‌های معوق	۳۵	۱۸/۰۴
۲	انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه	۲۷	۱۳/۹۱
۳	تأمین مالی	۲۷	۱۳/۹۱
۴	تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی، تأمین اجتماعی، مالیاتی، ثبتی)	۱۶	۸/۲۴
۵	تسهیل اخذ مجوز	۱۲	۶/۱۸
۶	تمهیداتی برای واگذاری	۱۲	۶/۱۸
۷	رفع موانع گمرکی	۹	۴/۶۳
۸	زیرساختی	۸	۴/۱۲
۹	الزام بنگاه به پرداخت بدهی	۷	۳/۶۰
۱۰	بخشش جرائم	۷	۳/۶۰
۱۱	تأمین انرژی	۷	۳/۶۰
۱۲	بهبود سامانه‌های اطلاعاتی	۶	۳/۰۹
۱۳	تأمین مواد اولیه	۵	۲/۵۷
۱۴	مهلت مالیاتی	۵	۲/۵۷
۱۵	تسهیل فروش	۵	۲/۵۷
۱۶	تأمین ارز	۴	۲/۰۶
۱۷	الزام نهادهای دولتی به پرداخت مطالبات بنگاه	۲	۱/۰۳
	مجموع	۱۹۴	۱۰۰

چنان‌که در جدول ۳ قابل مشاهده است، رتبه اول مصوبات ناظر بر بنگاه‌های تولیدی ستاد، به موضوع «تعیین تکلیف بدهی‌های معوق» (۱۸ درصد مصوبات) اختصاص دارد که ۱۹ مورد از ۳۵ مورد مصوبه در این موضوع، در قالب الزام بانک‌ها به تقسیط یا امهال بدهی تسهیلات معوق‌شده، اختصاص دارد.

رتبه دوم مصوبات ناظر بر بنگاه‌های تولیدی ستاد، به موضوع «انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه» اختصاص داشته است (حدود ۱۴ درصد). این دسته از مصوبات، به الزام بنگاه‌ها به انجام اقداماتی بازمی‌گردد که درواقع، مقدمه بهره‌مندی آنها از معافیت‌ها، مهلت‌ها، مزایا و... محسوب می‌شود. تأمین مالی نیز ۱۴ درصد مصوبات را شامل می‌شود. این دسته از مصوبات، ستاد برخی از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری را به پرداخت تسهیلات ـ و در مواردی با قید رقم مشخص و قید نام صاحب بنگاه ـ ملزم کرده است.

در رتبه سوم، تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی، تأمین اجتماعی، مالیاتی، ثبتی) قرار گرفته که حدود ۸ درصد از مصوبات را شامل می‌شود.

در مقایسه، نتایج گزارش پیشین مرکز پژوهش‌ها راجع به عملکرد ستاد (در بازه زمانی ابتدای سال ۱۳۹۸ تا پایان تیرماه ۱۴۰۰) نشانگر آن بود که حدود ۲۵ درصد از «مصوبات مربوط به بنگاه‌های تولیدی» ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، به موضوع «تأمین مالی» اختصاص داشته، درحالی‌که در بازه مورد بررسی گزارش حاضر، این عدد به ۱۴ درصد کاهش‌یافته است. علاوه‌بر این، موضوع «تعیین تکلیف بدهی‌های معوق» در رتبه دوم مصوبات ستاد بود، درحالی‌که در گزارش حاضر، جایگاه دوم به «انجام اقدامات مقدماتی توسط بنگاه» اختصاص دارد.

درباره «تعویق یا تعلیق اجرائیه»، نکته قابل توجه این است که بیشترین تعداد مصوبات ستاد، به متوقف کردن عملیات حقوقی و رفع محدودیت توسط بانک‌ها باز می‌گردد؛ به‌طوری که از مجموع ۱۶ مورد مصوبات ستاد راجع به تعویق یا تعلیق اجرائیه، ۱۳ مورد مربوط به امور بانکی و ۳ مورد مربوط به امور تأمین اجتماعی بوده است.

۲-۲. مصوبات مربوط به قوانین و مقررات

دسته دوم مصوبات ستاد، ناظر بر قوانین و مقررات تسهیل‌کننده یا مانع کسب‌وکار است. چنین مصوباتی را می‌توان به ترتیب زیر دسته‌بندی کرد:

۱ الزام به اصلاح مقررات،[1]

۲ الزام به تدوین پیش‌نویس قانون،

۳ الزام به تصویب مقررات،

۴ پیگیری اجرای قانون،

۵ پیگیری اجرای مقررات،

۶ پیگیری اصلاح مقررات،

۷ پیگیری تصویب مقررات،

۸ پیشنهاد مقررات،

۹ اصلاح مقررات،

۱۰ تصویب مقررات،

۱۱ پیشنهاد مستثنا کردن بنگاه‌ها از اعمال برخی مقررات.

در جدول ۴، مصوبات مربوط به قوانین و مقررات در ستاد، دسته‌بندی شده و با قید نهاد و دستگاه اقدام‌کننده، درج شده است.

جدول ۴. مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید راجع به قوانین و مقررات

ردیف	مصوبه/ مصوبات	موضوع مصوبه	نوع مصوبه	اقدام‌کننده
	جلسه یکصد و بیست و یکم (۱۴۰۰/۴/۲۷)			
۱	مکلف کردن معاونت امور صنایع صمت برای رفع ابهام درخصوص انتقال یک کالا از یک منطقه ویژه به منطقه ویژه دیگر به‌عنوان صادرات (به‌منظور جلوگیری از تعهدات صادراتی و ارزی)	تجاری	پیگیری اصلاح مقررات	– معاونت امور صنایع صمت – سازمان توسعه صادرات – بانک مرکزی
	جلسه یکصد و بیست و دوم و صد بیست و سوم (۱۴۰۰/۵/۸)			
۲	مشمول شدن معادن استان خوزستان برای استخراج کمتر از ۵۰ هزار تن در سال به تهیه از سازندگان داخلی و بیش از ۵۰ هزار تن در سال به ارسال درخواست به معاونت معادن وزارت صمت	معدن	مستثنا کردن بنگاه‌ها از اعمال برخی مقررات	استانداری خوزستان
۳	مستثنا شدن شرکت آذرآب تبصره‌های بند «۴» آیین‌نامه اجرایی تبصره «۱» ماده (۵) قانون صدور چک	بانکی	مستثنا کردن بنگاه‌ها از اعمال برخی مقررات	شورای تأمین استان مرکزی
	جلسه یکصد و بیست و چهارم (۱۴۰۰/۵/۱۳)			
۴	صدور مصوبه‌ای برای مستثنا نمودن نام شرکت آلومینای ایران از مقررات ذی‌نفع واحد (نسبت به ایمیدرو)	صنایع	مستثنا کردن بنگاه‌ها از اعمال برخی مقررات	بانک مرکزی

۱. منظور از مقررات (به‌عنوان معادل Regulation) در گزارش حاضر، هرگونه مصوبه الزام‌آور و لازم‌الاجرا، غیر از «قانون» (Law/ Statute) مصوب مجلس شورای اسلامی است که توسط هر نهاد مقررات‌گذار به تصویب رسیده باشد.

ردیف	مصوبه/ مصوبات	موضوع مصوبه	نوع مصوبه	اقدام‌کننده
	جلسه یکصد و بیست و پنجم (۱۴۰۰/۵/۲۳)			
۵	نظارت بر عملکرد کار دستگاه‌های عضو کارگروه در استان‌ها برعهده استانداری	فرابخشی	پیگیری اجرای مقررات	استانداری
۶	شناسایی مشکلات اساسی حوزه تولید به همراه پیشنهادات عملیاتی جهت رفع مشکل	فرابخشی	پیگیری اجرای مقررات	کلیه دستگاه‌های اجرایی
	جلسه یکصد و بیست و ششم (۱۴۰۰/۱۰//۰۴)			
۷	پیشنهاد اصلاح بخشنامه‌های ۹۸/۴۳۱۳۵۳ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۲ و ۹۹/۳۸۲۵۲۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۹ در اولین جلسه شورای پول اعتبار	بانکی	پیشنهاد مقررات	شورای پول و اعتبار
۸	مکلف نمودن کلیه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی مرتبط نسبت به همکاری با کارگروه‌های استانی و اجرای مصوبات در جهت رفع موانع احیا و یا افزایش تولید آنها	فرابخشی	پیگیری اجرای مقررات	کلیه دستگاه اجرایی
۹	مکلف نمودن بانک‌های عامل در تعامل با کارگروه‌های استانی و براساس طرح مصوب شده در کارگروه برای اقدامات مورد نیاز جهت تأمین مالی طرح احیای بنگاه‌ها	بانکی	پیگیری اجرای مقررات	بانک عامل
	جلسه یکصد و بیست و هفتم (۱۴۰۰/۱۱/۳۰)			
۱۰	اصلاح متن بند «۱» مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی (شماره ابلاغی ۱۳۵۵۴۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۲)	بانکی	اصلاح مقررات	ستاد
۱۱	الزام سازمان حفاظت محیط زیست به بازنگری در مصوبات مرتبط با اسقاط	محیطزیستی	الزام به اصلاح مقررات	سازمان حفاظت محیط زیست
۱۲	الزام سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان به تدوین و ابلاغ دستورالعمل لازم درخصوص مدت زمان اعتبار گواهی اسقاط	محیطزیستی	الزام به تصویب مقررات	سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان
	جلسه یکصد و بیست و نهم (۱۴۰۱/۱/۲۳)			
۱۳	مکلف نمودن بانک ملت به اقدامات قانونی در اجرای ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر	بانکی	پیگیری اجرای قانون	بانک ملت
	جلسه یکصد و سی‌ام (۱۴۰۱/۱/۳۱)			
۱۴	«حقوق ورودی قطعات مورد نیاز ساخت ماشین‌آلات معدنی در داخل، تعرفه‌ای معادل ماشین‌آلات معدنی برابر مواد (۱۰۹) و (۱۱۰) آیین‌نامه اجرایی قانون معادن خواهد داشت».	معدن	پیگیری اجرای مقررات	وزارت صمت
۱۵	ارائه پیشنهادات عملیاتی جهت اصلاح آیین‌نامه ضوابط فنی خودرو	تجاری	پیگیری اصلاح مقررات	وزارت صمت
۱۶	بررسی و ارائه پیشنهاد عملیاتی مبنی‌بر اینکه «ماشین‌آلات مورد نیاز معادن به‌منزله ماشین‌آلات خط تولید برای صنایع در نظر گرفته شود».	معدن	پیگیری اصلاح مقررات	وزارت صمت
۱۷	مکلف نمودن کلیه واحدها با توجه به وضعیت فعالیت خود به اقدام نسبت به ثبت آمار تولید، یا آمار صادرات و واردات در سامانه‌های بهین‌یاب و جامع تجارت	فرابخشی	تصویب مقررات	کلیه واحدهای تولیدی یا بازرگانی
	جلسه یکصد و سی و دوم (۱۴۰۱/۰۴/۱۲)			
۱۸	ارائه راهکار جهت نحوه برخورد قانونی لازم با مسئولان دستگاه‌های اجرایی که در اجرای مصوبات ستاد قصور می‌کنند.	فرابخشی	الزام به تدوین پیش‌نویس قانون	کلیه‌دستگاه‌های‌اجرایی
	جلسه یکصد و سی و سوم (۱۴۰۱/۰۶/۱۲)			
۱۹	پیگیری تشکیل کمیته حمایتی ماده (۲) قانون جهش تولید دانش‌بنیان	فرابخشی	پیگیری اجرای قانون	کلیه دستگاه اجرایی
۲۰	تدوین بخشنامه لازم جهت تعیین مأموریت کارگروه‌های تسهیل و رفع موانع تولید استان‌ها	فرابخشی	الزام به تصویب مقررات	– وزارت کشور – معاون اول رئیس‌جمهور

ردیف	مصوبه/ مصوبات	موضوع مصوبه	نوع مصوبه	اقدام‌کننده
جلسه یکصد و سی و پنجم (۱۴۰۱/۰۹/۰۵)				
۲۱	پیگیری توقف الزام استاندارد اجباری در واردات ماشین‌آلات معدنی و راه‌سازی و ساختمانی مشابه واردات ماشین‌آلات خط تولید کارخانه‌های صنعتی (که صرفاً نیاز به استانداردهای کارخانه‌ای دارند) درصورتی‌که اقدامات سازمان استاندارد ظرف ۳ ماه منجر به حل مشکلات واحدهای تولیدی نشود.	معدنی	پیگیری اجرای مقررات	وزارت صمت
جلسه یکصد و سی و ششم (۱۴۰۱/۰۷/۲۶)				
۲۲	عضویت معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری به‌عنوان عضو اصلی ستاد و ضرورت تعیین رده متناظر... در استان‌ها جهت حضور در جلسات کارگروه‌های استانی	فرابخشی	پیگیری اجرای قانون	کارگروه‌های تسهیل استان‌ها
جلسه یکصد و سی و هشتم (۱۴۰۱/۸/۲۴)				
۲۳	مکلف نمودن سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور ظرف ۲۰ روز نسبت به اصلاح بخشنامه... و فراهم کردن شرایط صادرات	منابع طبیعی	پیگیری اصلاح مقررات	سازمان منابع طبیعی
جلسه یکصد و سی و نهم (۱۴۰۱/۰۹/۰۸)				
۲۴	بازگردانی مهلت اعتبار مجوز تأییدیه محصولات تولید داخل کشور به یک سال	صنایع	پیگیری اصلاح مقررات	سازمان استاندارد
جلسه یکصد و چهل و چهارم (۱۴۰۱/۱۲/۲۳)				
۲۵	اتخاذ تصمیمات لازم جهت افزایش مدت‌زمان ارائه اسناد حمل و تأیید خروج گمرکی از زمان تأمین ارز توسط کلیه واحدهای تأمین‌کننده چای فله وارداتی	تجاری	پیگیری تصویب مقررات	سازمان توسعه تجارت
جلسه یکصد و چهل و ششم (۱۴۰۲/۲/۲)				
۲۶	تعیین شاخص‌های انتخاب رتبه‌های برتر کارگروه‌های تسهیل در کشور	فرابخشی	الزام به تصویب مقررات	– وزارت صمت – وزارت کشور

در جدول ۵، دسته‌بندی موضوع مصوبات و تعداد مصوبات ناظر بر هر موضوع، قید شده است.

جدول ۵. دسته‌بندی موضوعی مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید ناظر بر قوانین و مقررات

ردیف	موضوع مصوبه	تعداد	درصد
۱	فرابخشی	۹	۳۴
۲	بانکی	۵	۱۹
۳	معدن	۴	۱۵
۴	تجاری	۳	۱۲
۵	صنایع	۲	۸
۶	محیط‌زیستی	۲	۸
۷	منابع طبیعی	۱	۴
	مجموع	۲۶	۱۰۰

توضیح: اعداد ستون درصد، گرد شده‌اند.

دسته‌بندی انواع مصوبات ستاد، ناظر بر قوانین و مقررات در جدول ۶ آمده است

جدول ۶. دسته‌بندی انواع مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید ناظر بر قوانین و مقررات

ردیف	نوع مصوبه	تعداد	درصد
۱	پیگیری اجرای مقررات	۶	۲۳/۰۷
۲	پیگیری اصلاح مقررات	۵	۱۹/۲۳
۳	پیگیری اجرای قانون	۳	۱۱/۵۳
۴	مستثنا کردن بنگاه‌ها از اعمال برخی مقررات	۳	۱۱/۵۳
۵	الزام به تصویب مقررات	۳	۱۱/۵۳
۶	تصویب مقررات	۱	۳/۸۴
۷	الزام به اصلاح مقررات	۱	۳/۸۴
۸	اصلاح مقررات	۱	۳/۸۴
۹	الزام به تدوین پیش‌نویس قانون	۱	۳/۸۴
۱۰	پیشنهاد مقررات	۱	۳/۸۴
۱۱	پیگیری تصویب مقررات	۱	۳/۸۴
	مجموع	۲۶	۱۰۰

نکته نخست، درباره جداول ۵ و ۶ اینکه بیش از یک پنجم از مصوبات ستاد تسهیل درباره قوانین و مقررات، به «پیگیری اجرای مقررات» اختصاص داشته است.

نکته دوم، راجع به نسبت میان قوانین و مقررات در مصوبات ستاد است؛ ۲۲ مصوبه ستاد مربوط به مقررات و ۴ مصوبه ناظر بر قوانین است. از آنجاکه فعالان اقتصادی در انجام کسب‌وکار بیش از قوانین، با مقرراتی به‌ویژه راجع به امور مالیاتی و تأمین اجتماعی سروکار دارند، موارد در دستور کار ستاد نیز بیشتر از جنس مقررات بوده است.

چنان‌که در ابتدای گزارش تصریح شد، مجموع مصوبات بررسی‌شده ستاد تسهیل در بازه زمانی ۱۰ ماهه، در قالب ۲۲۰ عنوان احصا شده است. بااین‌حال، ۲۵۶ مصوبه مربوط به کل استان‌ها و استان‌های خاص در ستاد به تصویب رسیده که برخی از آنها به شرحی که در ابتدای بخش ۲ گزارش ذکر شد، در جداول اصلی حذف شده‌اند. در جدول ۷، تعداد مصوبات ستاد تسهیل مربوط به کل کشور و هریک از استان‌ها قابل مشاهده است.

جدول ۷. دسته‌بندی انواع مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید ناظر بر استان‌ها

ردیف	استان	تعداد	درصد
۱	مصوبات عام ناظر به کل کشور	۵۰	۲۰
۲	خوزستان	۵۳	۲۲
۳	تهران	۳۶	۱۴
۴	خراسان شمالی	۱۸	۷
۵	کرمانشاه	۱۶	۶
۶	بوشهر	۱۵	۶
۷	خراسان رضوی	۱۲	۵
۸	اردبیل	۱۲	۵
۹	آذربایجان شرقی	۹	۳
۱۰	لرستان	۶	۲
۱۱	همدان	۵	۲
۱۲	مازندران	۴	۲
۱۳	مرکزی	۴	۲
۱۴	البرز	۳	۱
۱۵	کرمان	۳	۱
۱۶	قزوین	۳	۱
۱۷	آذربایجان غربی	۳	۱
۱۸	ایلام	۳	۱
۱۹	سمنان	۱	۰
۲۰	خراسان جنوبی	۰	۰
۲۱	سیستان و بلوچستان	۰	۰
۲۲	هرمزگان	۰	۰
۲۳	یزد	۰	۰
۲۴	سمنان	۰	۰
۲۵	چهارمحال و بختیاری	۰	۰
۲۶	گلستان	۰	۰
۲۷	اصفهان	۰	۰
۲۸	زنجان	۰	۰
۲۹	فارس	۰	۰
۳۰	قم	۰	۰
۳۱	گیلان	۰	۰
۳۲	کردستان	۰	۰
	مجموع	۲۵۶	۱۰۰

توضیح: اعداد ستون درصد، گرد شده‌اند.

چنان‌که در جدول ۷ نشان داده شده است، تعداد مصوبات برای استان‌ها با یکدیگر بسیار متفاوت است. برای مثال، ۲۲ درصد مصوبات ستاد در بازه مورد مطالعه، به استان خوزستان اختصاص داشته، درصورتی‌که حتی یک مصوبه درخصوص بنگاه‌های مستقر در ۱۱ استان به تصویب نرسیده است. برای تبیین دلایل این امر، سه احتمال قابل طرح است:

اول: بنگاه‌های تولیدی این استان‌ها، هیچ مشکلی نداشته‌اند؛

دوم: در این استان‌ها، کارگروه‌های رفع موانع تولید استانی، عملکرد قابل‌قبولی در تشخیص موانع تولید و انعکاس آن به ستاد رفع موانع تولید نداشته‌اند؛

سوم: در این استان‌ها، گرچه کارگروه‌های رفع موانع تولید استانی، موانع تولید را شناسایی کرده و ستاد اصلی منعکس کرده‌اند، ولی ستاد پیگیری لازم را انجام نداده است.

جدول ۸، ناظر بر دسته‌بندی انواع مصوبات ستاد تسهیل ناظر بر دستگاه‌های اجرایی است. ملاحظاتی در تدوین جدول ۸ به این شرح مدنظر قرار گرفته است:

اول: در جدول ۸، فقط دستگاه‌های اجرایی[1] مکلف به‌موجب مصوبات ستاد تسهیل قید شده‌اند.

دوم: آنچه در فهرست دستگاه‌های اجرایی ملاک قرار گرفته، متن مصوب ستاد بوده است. بدین ترتیب، دستگاه‌های وابسته یا تابعه[2] به وزارتخانه‌ها نیز به‌طور مستقل ذکر شده‌اند. برای مثال، ایمیدرو (سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران) وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت است که مصوبات مربوط به آن به‌طور مجزا در جدول ۸ احصا شده است.

سوم: در موارد بسیاری، براساس یک مصوبه ستاد، چند دستگاه اجرایی به‌طور مشترک به انجام تکلیفی مکلف شده‌اند. در جدول ۸، هر یک از موارد تکلیف مشترک نیز محاسبه شده است.

جدول ۸. دسته‌بندی انواع مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید ناظر بر دستگاه‌های اجرایی

ردیف	عنوان دستگاه اجرایی	تعداد مصوبات	درصد نسبت کل مصوبات
۱	وزارت صنعت، معدن و تجارت	۱۷	۱۸/۲۷
۲	بانک مرکزی	۱۱	۱۱/۸۲
۳	استانداری‌ها	۱۰	۱۰/۷۵
۴	ایمیدرو	۸	۸/۶۰
۵	سازمان امور مالیاتی کشور	۸	۸/۶۰
۶	پلیس راهور	۶	۶/۴۵
۷	وزارت جهاد کشاورزی	۶	۶/۴۵
۸	وزارت نیرو	۵	۵/۳۷
۹	گمرک جمهوری اسلامی ایران	۵	۵/۳۷
۱۰	سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور	۳	۳/۲۲
۱۱	سازمان حفاظت محیط زیست	۳	۳/۲۲
۱۲	وزارت راه و شهرسازی	۲	۲/۱۵
۱۳	سازمان ثبت‌اسناد و املاک	۲	۲/۱۵
۱۴	سازمان برنامه و بودجه	۲	۲/۱۵
۱۵	وزارت اقتصاد و دارایی	۲	۲/۱۵
۱۶	وزارت نفت	۲	۲/۱۵
۱۷	سازمان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی	۱	۱/۰۷
	مجموع	۹۳	۱۰۰
	جمع کل مصوبات	۲۲۰	

۱. در ماده (۵) «قانون مدیریت خدمات کشوری»، «دستگاه اجرایی» به این شرح تعریف شده است: «کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند».

۲. طبق مصوبه هیئت وزیران مورخ ۱۳۸۰/۵/۱۰، «شرکت وابسته و تابعه یک دستگاه اجرایی جزء در مواردی که ترتیب دیگری مقرر شده باشد به شرکتی اطلاق می‌گردد که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه یا سهام آن متعلق به دستگاه اجرایی مربوط می‌باشد».

چنان‌که در جدول ۸ ملاحظه می‌شود، اغلب مصوبات ستاد، بانک‌های عامل را مکلف به انجام تکالیفی کرده‌اند. در مجموع مصوبات ستاد تسهیل در بازه مورد بررسی گزارش، در مجموع، ۶۲ مصوبه خطاب به بانک‌های عامل به تصویب رسیده که از این تعداد، ۲۶ مورد به بانک ملی اختصاص داشته است. از آنجاکه برخی از بانک‌های مکلف، دولتی محسوب نمی‌شوند، بانک‌ها در جدول ۸ در زمره دستگاه‌های اجرایی ذکر نشده‌اند.

۳. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

در این گزارش، عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید از پایان تیرماه ۱۴۰۰ تا پایان خردادماه ۱۴۰۲ براساس مستندات موجود مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته است. درمجموع، در ۲۲ مصوبه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، ۲۲۰ مورد تکلیف در قالب جداول بررسی شد که از این تعداد، ۱۷۶ مورد مصوبات موردی ستاد تسهیل و رفع موانع تولید درخصوص بنگاه(های) خاص، ۱۸ مورد ناظر به مصوبات عام مربوط به بنگاه‌های تولیدی و ۲۶ مورد مصوبات مربوط به قوانین و مقررات، احصا شده‌اند. درصورتی‌که در بازه قبلی مورد مطالعه مرکز پژوهش‌های مجلس از عملکرد ستاد تسهیل (از سال ۱۳۹۸ تا تیرماه ۱۴۰۰) مصوبات مربوط به بنگاه‌های خاص (۱۰۹ مورد)، مصوبات عام بنگاه‌های تولیدی (۱۵ مورد) و مصوبات مربوط به قوانین و مقررات (۴۴ مورد) بوده است. این مقایسه، نشان‌دهنده افزایش مصوبات مربوط به بنگاه‌های تولیدی (عام و خاص) و کاهش مصوبات مربوط به قوانین و مقررات بوده است. از آمار مذکور می‌توان نتیجه گرفت ستاد تسهیل در دولت سیزدهم نسبت دولت پیشین، توجه کمتری به قوانین و مقررات داشته و بیشتر توجه ستاد در دوره جدید، معطوف به رفع مشکلات واحدهای تولیدی به‌طور کلی بوده است.

نکته مهم آن است که آسیب‌های برشمرده‌شده عملکرد ستاد تسهیل در گزارش نظارتی پیشین مرکز پژوهش‌ها، در بررسی بازه زمانی گزارش حاضر نیز وجود دارد و ازاین‌رو، هیچ تغییر یا اصلاحی در عملکرد ستاد صورت نگرفته است. بدین ترتیب، اساساً در نحوه عملکرد ستاد تسهیل در اواخر دولت دوازدهم و دولت سیزدهم (دو سال نخست)، تفاوتی مشاهده نمی‌شود به دلیل گفته‌شده، مهم‌ترین آسیب‌ها و ایرادات عملکرد ستاد مجدداً ذکر می‌شود:

اول: سؤال مهم این است که آیا ستاد از اختیار الزام به تصمیم‌گیری یا وضع مقررات توسط بعضی از شوراهای عالی یا نهادهای اجرایی در کشور، برخوردار است؟ اساساً حوزه صلاحیت تصمیم‌گیری یا وضع مقرره توسط ستاد چگونه تعریف می‌شود؟ توضیح اینکه یکی از وظایف و اختیارات ستاد در بند «۱» ماده (۳) «آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۱) الحاقی قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» (مصوب ۱۳۹۸/۱۱/۲۱)، «ارائه پیشنهاد اصلاح قوانین، مقررات و ضوابط و رویه‌های مرتبط با تولید و خدمات در زمینه‌های تسهیل امور سرمایه‌گذاری، صادرات، واردات، امور گمرکی، بانکی، مالیاتی، بیمه‌ای، محیط‌زیستی، منابع طبیعی و سایر امور مرتبط با بخش تولید به مراجع ذی‌صلاح» مقرر شده است. این در حالی است که براساس ماده (۶۱) الحاقی به «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» (مصوب ۱۳۹۷/۲/۳۰)، وظیفه اصلی ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، «بررسی و اتخاذ تصمیم درخصوص حل‌وفصل مشکلات واحدهای تولیدی» است.

چنان‌که در گزارش پیشین نیز تصریح شد: «به نظر می‌رسد در مواردی، ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، با هدف حل‌وفصل مشکلات واحدهای تولیدی، بدون در نظر گرفتن مقررات موجود و صلاحیت‌ها و اختیارات قانونی مقرر شده برای هریک از نهادهای مقررات‌گذار، از حوزه‌های صلاحیتی خود فراتر رفته است». از جمله مصوبات قابل‌نقد ستاد تسهیل، مصوبه جلسه یکصدوبیست‌وهفتم (مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۵) است که طی آن، پیشنهاد اصلاح بند «۱» مصوبه‌ای از شورای عالی هماهنگی اقتصادی را در قالب متنی به تصویب رسانده و همچنین بند «۲» مصوبه شورای مذکور را تمدید کرده است. همچنین ستاد تسهیل در موارد متعدد، صندوق توسعه ملی را به پرداخت تسهیلات به برخی از بنگاه‌ها ملزم کرده است.[1] علاوه‌بر این،

۱. در یکی از مصوبات جلسه یکصدوسی‌ونهم ستاد (مورخ ۱۴۰۱/۹/۸) قید شده است: «با توجه به محدودیت بانک‌های عامل... در پرداخت تسهیلات ارزی به شرکت...، صندوق توسعه ملی... نسبت به بررسی و مساعدت در پرداخت تسهیلات به شرکت مذکور یا مشارکت جهت تکمیل پروژه مگنت بلاروس، اقدام و در صورت عدم امکان اجرای تصمیمات، موانع قانونی، نقطه‌نظرات و پیشنهادات عملیاتی خود را جهت تکمیل پروژه مذکور حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز به دبیرخانه ستاد اعلام نماید».

مصوبات متعدد ستاد تسهیل خطاب به پلیس راهور برای الزام به شماره‌گذاری برخی خودروها، خارج از صلاحیت‌های ستاد ارزیابی می‌شود.

دوم: سازوکار در دستور کار قرار گرفتن مسائل واحدهای تولیدی در ستاد تسهیل، همچنان مبهم و غیرشفاف است. امهال و بخشش جرائم (مالیاتی ـ تأمین اجتماعی ـ بانکی)، تعویق یا تعلیق اجرائیه (بانکی ـ مالیاتی ـ ثبتی ـ تأمین اجتماعی)، ملزم کردن برخی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به تخصیص وام و...، امتیازاتی محسوب می‌شوند که فقط برخی بنگاه‌های خاص که موفق به قرار گرفتن در دستور کار ستاد تسهیل شده‌اند، از آنها بهره برده‌اند. بدیهی است که در اعطای چنین امتیازات (رانت) و مزایایی به برخی بنگاه‌های خاص و از میان بردن شبهه تبعیض، باید دلایل توجیهی کافی وجود داشته باشد یا دست‌کم، دستورالعمل شفاف و تا حد امکان منصفانه در این‌خصوص در دسترس باشد. ازسوی‌دیگر، سازوکاری برای راستی‌آزمایی دلایل و توجیهات و مستندات متقاضیان برای بهره‌مندی از امتیازاتی مانند امهال وام، بخشودگی و... تعریف نشده است. به‌عبارت‌دیگر، مشخص نیست که ستاد تسهیل، استحقاق داشتن یا استحقاق نداشتن متقاضی برای اخذ امتیازات و حمایت‌های مربوطه را چگونه مورد سنجش و قضاوت قرار می‌دهد. بدیهی است نبود چنین شاخص‌ها و سنجه‌هایی، بسترساز توزیع رانت یا اعمال تبعیض خواهد شد.

سوم: نکته دیگر درباره عملکرد ستاد تسهیل آن است که نهاد مذکور رویکرد تقاضامحوری دارد و صرفاً در سطوح ملی و استانی تشکیل می‌شود. درحالی‌که بسیاری از تولیدکنندگان و فعالان کسب‌وکار در سرتاسر کشور، به‌ویژه شهرهای کوچک و مناطق روستایی به دلایل مختلفی مانند عدم اطلاع از وجود و کارکردهای ستاد، نداشتن توان مالی و در کل ضعف دسترسی، نمی‌توانند مشکلات خود را در ستاد مطرح و پیگیری کنند. لذا نداشتن رویکرد عرضه‌محوری در ستاد و نداشتن سازوکاری برای پایش مستمر مشکلات واحدهای کسب‌وکار، ممکن است مطلوبیت عملکرد ستاد را خدشه‌دار سازد و چه‌بسا آسیب‌هایی نیز به همراه داشته باشد. این آسیب می‌تواند از طریق هماهنگی و تعامل نظام‌مند و گسترده‌تر ستاد تسهیل با نهادهایی مانند شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی، کمیته حمایت از کسب‌وکار و هیئت مقررات‌زدایی و بهبود محیط کسب‌وکار، ترمیم شود.

چهارم: ازجمله محورهای مصوبات ستاد به‌ویژه در حوزه بانکی و مالیاتی، ایجاد استثنا از قوانین و مقررات دائمی است که علی‌القاعده قانونگذار یا مقررات‌گذار از وضع قوانین و مقررات، به دنبال هدفی بوده که مستثنا کردن برخی بنگاه‌ها از آنها، منجر به نقض اراده قانونگذار یا مقررات‌گذار خواهد شد. برای مثال، در قسمتی از بند «۱/۶» مصوبه یکصدوسی‌ونهم ستاد تسهیل، بانک آینده مکلف شده: «با دریافت یک فقره چک نسبت به جایگزینی چک برگشتی شرکت اقدام و طرفین از شکایت مطروحه در محاکم قضایی نیز صرف‌نظر نمایند». چنان‌که در گزارش پیشین گفته شد، «امهال تسهیلات در نظام بانکی منوط به شرایطی است و در صورت عدم رعایت آن شرایط، این امهال احتمالاً نتیجه‌ای جزء افزایش بدهی و عدم توان پرداخت مجدد آن در آینده نخواهد داشت. نتیجه پیش‌گفته، یکی از مهم‌ترین علل افزایش مطالبات غیرجاری در نظام بانکی است و درنهایت، منجر به تورم برای همه آحاد جامعه خواهد شد».

منابع و مآخذ

[۱] مرکزمالمیری، احمد و مریم، احمدیان. «ارزیابی عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید از ابتدای سال ۱۳۹۸ تا پایان تیرماه ۱۴۰۰»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، دفتر مطالعات اقتصادی، شماره مسلسل ۱۸۳۴۶، مرداد ۱۴۰۱.

[۲] پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور، مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، در آدرس اینترنتی:

https://dotic.ir/cat/397

گزیده سیاستی

سازوکار در دستور کار قرار گرفتن واحدهای تولیدی مشکل‌دار در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در بازه زمانی مرداد ماه ۱۴۰۰ تا پایان خرداد ماه ۱۴۰۲، همچنان مبهم و غیر شفاف است. همچنین شائبه جدی خروج از صلاحیت قانونی توسط ستاد وجود دارد.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وب‌سایت: rc.majles.ir